

Un article de l'any 1902 d'un diari de Tortosa

Continuem amb la tasca de recuperar textos de certa antiguitat que tractin de vampirs al nostre país. En aquesta ocasió la peça que versem al català fou publicada el 23 de gener de 1902 a la segona pàgina de *La Verdad* (1880 – 1903), un rotatiu tortosí que s'identificava com un diari polític i de notícies d'interès general. L'escrit anava signat simplement per «Curcio».

«CRÒNICA CIENTÍFICA

Els vampirs

S'anomenaven vampirs a l'Edat Mitjana, als cadàvers que sortien a la nit silenciosa de llurs tombes per xuclar la sang de les persones adormides. La víctima es despertava llançant crits d'espant; havia experimentat la sensació que l'escanyaven i moria al cap de tres dies.

Si el fet passava així realment, pot explicar-se per una al·lucinació deguda a la bogeria, a la histèria o simplement a una suggestió.

Però on la història es torna més curiosa és quan a l'obrir la tomba del vampir es notava el cadàver en estat de conservació, amb la sang fluida i el semblant fresc però tacat amb la sang que havia begut. Hi havia llavors un procediment i si el cadàver presentava els signes de la conservació, se'l cremava per impedir que perjudiqués.

Encara al segle XVIII es cremava els vampirs a Bohèmia, a Moràvia, a Hongria, a Alemanya, a Rússia, a Polònia, a Sèrbia, etc. Mathias de Giraldo, en la seva *Histoire curieuse et pittoresque des Sorciers*¹, cita el cas ocorregut en 1726 a Belgrad (Sèrbia), de l'obertura de la tomba d'un vampir anomenat Arnold, al qual se'l trobà en el seu taüt amb els ulls oberts i brillants, la pell rosada i l'aspecte de viu; se'l cremà.

Els grecs moderns creuen encara que de vegades els cadàvers de persones excomunicades estan animades per dimonis i que

tornen a l'estatge que han habitat durant la seva vida. Per preservar-se d'un malefici, es desenterra el cadàver, anomenat "bruncokola"², se'l talla en trossos i se'l crema.

Aquestes històries poden tenir un fons de veritat, certs cossos no pateixen la descomposició cadavèrica. Deixo a un costat els casos forçosament rars de persones enterrades en estat letàrgic. Però és un fet positiu que certs terrenys conserven els cadàvers i, per altra banda, que certes malalties retarden la descomposició.

Un metge francès, cita el cas de cadàvers que ell trobà cinc anys després de ser enterrats en estat de conservació i sense cap olor de putrefacció; depenent aquest fenomen de la classe de malaltia que causà la mort».

Jordi Ardanuy

Notes

¹ *Histoire curieuse et pittoresque des sorciers, devins, magiciens, astrologues, voyants, revenants... vampires, fantômes, lutins... exorcismes, depuis l'antiquité jusqu'à nos jours...* revue et augmentée par M. Fornari. Paris: B. Renault, 1846.

El llibre tingué bona acollida i fou editat de nou en 1849 i 1854.

A la portada a l'autor se'l descriu com a dominic i antic exorcista de la inquisició, però la seva existència és més que dubtosa. Fornari, l'autor secundari que suposadament revisa i augmenta l'obra, es presenta a si mateix com a professor de filosofia hermètica a Milà, un element totalment decoratiu. Naturalment tot això no fou més que una tècnica comercial.

² Òbviament es refereix al vricolac, però utilitza una variant estranya. En espanyol el terme emprat habitualment és «brucolacos», almenys des que Benito Feijoo l'utilitzés en el volum 4 de les seves *Cartas eruditas y curiosas* (1753).